

Denumire măsură	Dezvoltarea fermelor mici
Codul măsurii	M2 / 2A
Tipul măsurii	INVESTIȚII
	SERVICII
	x SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL, ca urmare a retrocedării terenurilor, majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și orientare spre consum din producția proprie, având mai mult caracter de subzistență și semi-subzistență. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește input-urile necesare cât și output-urile.

În cadrul SWOT au fost identificate nevoile sprijinite prin PNDR - N.1, N.6 și N.24 și câteva nevoi specifice legate de dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediu acestei măsuri, cum ar fi : stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate și creșterea investițiilor în active fizice în agricultură pentru desfășurarea de activități agricole moderne. De asemenea au fost identificate probleme specifice teritoriului, cum ar fi: numărul ridicat al exploatațiilor agricole cu dimensiune sub 5ha, faptul că fermele mici din teritoriu au un rol mai puțin important pe piață și din numărul total al exploatațiilor agricole înregistrate la APIA, 69,11% sunt sub 5 ha, 24,71% între 5-30 ha și doar 1,05% mai mult de 500ha.

Sprijinul acordat pentru fermele mici este un instrument menit să determine, în principal, o îmbunătățire a managementului însoțită de transformarea acestora în exploatații familiale comerciale, capabile să identifice noi oportunități de valorificare a producției. Se va acorda atenție fermelor mici din zonele cu importanță pentru mediu (Natura 2000).

Există nevoia de prioritizare a sprijinirii fermelor mici în sectoarele vegetal și zootehnic și nevoia de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin utilizarea de resurse regenerabile, scăderea emisiilor de dioxid de carbon și conștientizarea efectelor negative ale abandonării terenurilor agricole asupra dezvoltării economice a zonei.

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor mici în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale.

Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013 :

a) Favorizarea competitivității agriculturii;

1.3. Obiectiv specific local al măsurii :

- Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.
- Creșterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele mici devină viabile economic.
- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Măsura contribuie la Prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 alin. (1) lit. a) pct. (iii) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață precum și a diversificării activităților agricole;

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 : Mediu, Climă și Inovare:

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă.

De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea fermierilor să folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii M2/2A vor fi beneficiarii indirecti ai măsurii M4/2B în scopul dobândirii de competențe și formare profesională.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M2/2A este sinergică cu M1/2A, M3/2B și M4/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor

tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1. Valoarea adăugată a măsurii

O problemă identificată la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud este legată de faptul că producția agricolă a fermelor mici nu este valorificată superior pe piață. Exploatațiile agricole din teritoriu trebuie restructurate, consolidate și dezvoltate pentru a fi orientate către piață.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că o măsură care să sprijine comercializarea producției obținute în cadrul gospodăriilor agricole va genera plus valoare atât prin vânzarea directă către consumator a produselor obținute, cât mai ales prin generarea unui flux de materii prime agricole pentru sectorul de procesare. Astfel, produsele agricole primare comercializate de către fermele mici vor constitui baza dezvoltării ulterioare a sectorului procesare.

De asemenea, deoarece la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud s-au identificat ca sectoare vegetale prioritate culturi în câmp și abia apoi legumicultura, iar la nivel de sector zootehnic prioritate sunt apicultura, creșterea ovinelor și caprinelor, creșterea porcinelor și apoi creșterea bovinelor, selecția proiectelor se va realiza ținându-se cont de specificul local.

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă;
- calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL;
- creșterea competitivității sectorului agricol care va contribui la susținerea procesului de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă

2. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

3. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatare agricolă care intră în categoria de fermă mică.

4.2. Beneficiari indirecți

- persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;
- producători agricoli individuali din teritoriul GAL.

4. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizare în planul de afaceri.

5. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul facilitării dezvoltării fermelor mici pe baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile:

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second hand.

6. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între ~~8.000 – 11.999~~ 4.000 - 7.999 S.O. (valoare producție standard);
- Exploatarea agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată beneficiarul va face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializare producției proprii în procent de minimum 10 % din valoare primei tranșe de plată;
- În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea un sistem de gestionare a gunoierului de grajd, altul decât platformele de gestionare cu respectarea normelor de mediu.

7. Criterii de selecție

- Solicitantul deține o exploatație agricolă care activează în unul din sectoarele prioritare pentru teritoriu GAL Dunărea de Sud
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol
- Principiul fermelor de familie

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

8. Sume aplicabile și rata sprijinului

Raportat la nevoile identificate, resursele DI 2A) sunt concentrate în măsura M2/2A, pentru acoperirea costurilor cu restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață.

Sprijin public se acordă pentru o perioadă de maximum trei ani.

Sprijinul public nerambrursabil este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare.
- 25% din cuantumul sprijinului se va semna cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși 3 ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neîndeplinirii corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

9. Indicatori de monitorizare

- Număr de exploatații agricole sprijinite - 40 12 exploatații agricole.